

Încă de la vârste fragede auzim părinții sau oamenii din jur vorbind despre “valori morale” , despre “lucruri de valoare” sau despre “oameni de valoare”. Cu toții cunoaștem celebrul citat al lui Albert Einstein:”Nu e important să fii un om de succes, ci un om de valoare.” Dar ce înseamnă de fapt cuvântul “valoare”? Conform DEX-ului, «
valoare= însușirea unor lucruri, idei, fenomene de a corespunde necesităților sociale și a ideilor generate de acestea ; suma calităților care dau preț unui obiect,unei ființe, unui fenomen ; importanță, însemnătate, preț, merit.
».

Prin urmare,valoarea poate fi o însușire a ființelor, a obiectelor sau a fenomenelor. Eu delimitez valorile în două categorii: estimabile și inestimabile. Din prima categorie fac parte banii, bunurile materiale, iar din a doua categorie valorile morale cum ar fi dreptatea, adevărul, corectitudinea, respectul de sine și respectul față de alții; și valori spirituale,de exemplu, bunătatea, generozitatea, sensibilitatea, iubirea, mila.

Poate mulți mi-ar pune următoarea întrebare: ”*Dar ce e mai important: banii sau valorile morale și spirituale?*”
” Iar alții ar face afirmația:”

Valorile morale și spirituale,□

nu-mi țin nici de foame, nici de frig.

” Răspunsul meu ar fi:”Ar trebui să încercăm să le îmbinăm, să găsim un echilibru, nu să alegem o singură categorie, excluzând-o pe cealaltă.” În fiecare zi îmi aud colegii spunând: ”Nu am nevoie de școală, pot să fac bani și din <<
combinații

>>. Școala e o pierdere de vreme și nu mă ajută cu nimic.” E tragic să aud același ecou în fiecare zi și să-mi dau seama că pe zi ce trece tot mai mulți afirmă aceleași lucruri.

Dar, înainte să-i condamn pentru “lipsa de valori”, mă întreb, ce anume ne-a facut să naufragiem pe această insulă a non-valorilor, în care oamenii își înalță privirile spre pământ, căutând acolo orizontul? De ce atâta antipatie față de școală, cultură, cărți, față de tot ce e frumos și sensibil ? Cum am ajuns aici ?

Cred că educația este un prim-factor care are o importanță deosebită în formarea caracterului unui om. Principiile implementate încă din copilărie sunt fundația pe care mai târziu vom construi un edificiu sau o ruină. Din păcate, astăzi, educația se face în fața televizorului sau a

calculatorului, băieții, încă de mici aspiră să devină ca Gigi Becali, iar fetițele, ca Monica Columbeanu. Aceștia sunt copii fără copilărie sau cu o copilărie virtuală, care nu au auzit de șotron, de tupa, de eba, înlocuindu-le cu jocuri violente pe calculator. Ei nu sunt în culmea fericirii când câștigă la rațele și vânătorii, ci atunci când omoară cât mai mulți soldați din Delta Force. Ei nu învață mila, generozitatea, bunătatea din cărți de povești, ci învață pornografia și vulgaritatea din filme. Astfel de modele sunt întâlnite din ce în ce mai des.

Un al doilea factor ar fi societatea, care, în loc să propulseze valorile, propulsează și apreciază non-valorile. De ce se întâmplă asta? Fiindcă suntem conduși de non-valori care ne urează să trăim bine, tăind salariile bugetarilor, mărinind prețurile produselor (poate așa le va crește valoarea), cumpărându-și vile, iahturi și mașini, în timp ce alții își pierd casele nu au bani de medicamente sau mor de foame. Ei se scaldă în lux, în timp ce alții, scăldându-se în mizerie, îi privesc cu admirație și respect, aspirând să ajungă la fel ca ei. De ce am ajuns să fim conduși de ei? Pentru că noi i-am ales și pentru că totul pornește de jos, de la fundație.

Un al treilea factor, este mass-media unde sunt propulsați toți acești oameni care eclipsează mizeria. Ne luăm în fiecare zi "doza de silicoane", gândindu-ne că va veni și pentru noi acea minunată zi, ne încântăm privirile cu noile achiziții ale vedetelor în materie de haine sau mașini (oricum nu mai e mult până să ajungem și noi pe podium), ne hrănim imaginația cu "Trădați în dragoste" și brusc deducem și noi că soțul/soția ne înșală (chiar și atunci când nu e cazul). Ah! Era să uit una dintre cele mai importante emisiuni cu care ne delectăm intelectul: "Noră pentru mamă", aici avem ocazia să ascultăm o simfonie de certuri și vorbe urâte care ne relaxează profund...la urma urmei, chiar dacă oamenii își scot ochii, nu o fac degeaba, e în joc o valoare inestimabilă pentru unii-banii. Acestea sunt doar câteva emisiuni care fac parte din lista de lecturi a populației.

Pe restu' nu mai are rost să le menționez, așa consuma timp și spațiu, acum, pe vreme de criză. Având în vedere că asemenea emisiuni înregistrează o maximă audiență, îmi dau seama că majoritatea populației apreciază aceste valori asimetrice/non-valori care au devenit pentru ei ca sângele pentru vampiri. Toate aceste non-idealuri, au devenit scopul existenței lor.

Păcat că sunt prea puțini cei care în loc să deschidă televizorul, deschid o carte, în loc să fie captivați de OTV și de dispariția Elodiei, preferă TVR cultural. Această minoritate apreciază adevărul, corectitudinea, dreptatea, ei știu să iubească și să dăruiască, însă orice strigăt, orice încercare de a ieși din mocirlă sunt înădușite de nepăsarea majorității, o nepăsare sinonimă cu prostia. Oamenii care fac parte din această minoritate sunt definiți printr-un singur cuvânt de către ceilalți și anume: "FRAIERI!". Fraieri pentru că speră să schimbe lumea, pentru că sunt idealști, pentru că scopul lor nu constă doar în cantitate, ci și în calitate.

Aceasta este societatea în care trăim, o societate a progresului tehnologic și a regresului intelectual, moral și spiritual, o societate aflată într-un proces de imbecilizare. Țăsta ar trebui să fie un semnal de alarmă. Dacă până acum respingeam afirmația: "Omul e un animal social", considerându-l mult mai mult decât un animal care trăiește în societate, fiindcă are sentimente și conștiință, într-un cuvânt valori, acum cred că aceea e definiția omului contemporan, a omului dezumanizat. Într-o asemenea societate, să fii idealist e sinucidere curată. E trist când încă din adolescență conștientizezi că respiri un aer poluat, când răutățile altora îți frâng o aripă. Atunci, te întrebi: "Cum să zbor doar cu o aripă?" Dar, cine zice că trebuie să zbori? Stai liniștit, ăsta e doar începutul...în curând o vei pierde și pe a doua. Totuși, să nu ne lăsăm demoralizați în fața acestei avalanșe sociale. Nu zic că banii ar fi inutili, dar în goana după bani, am uitat sau poate am dat la o parte și alte valori esențiale.

Se mai poate face ceva ca să restabilim echilibrul? N-ar strica să încercăm, să luptăm chiar dacă avem impresia că luptăm cu morile de vânt. Deși principiile și valorile sunt implementate din familie, și profesorii ar putea să încerce să modeleze elevii, așa cum numai un sculptor o face cu propriile materiale, să încerce să le cultive dorința de cunoaștere, de autodepășire, să le deschidă porțile spre o lume mai bună (nu mă refer la lumea de dincolo), iar profesorii de română să cultive sensibilitatea.

Iar acum, în final, mă întreb: De ce unii oameni sau majoritatea preferă să-și trăiască viața alergând după comori efemere? Poate pentru că efemeritatea e un atribut care ne caracterizează și pe noi? Voi ce credeți?

Autor: Coman Andra Diana, Elevă la Liceul Teoretic “Bogdan-Vodă”, Vișeu de Sus

